ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1947

Vyhlásené: 08.08.1947 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

140.

Zákon

ze dne 2. července 1947

o jednacím řádu ústavodárného Národního shromáždění.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Článek I.

(1) Tato ustanovení jednacího řádu mohou býti změněna autonomním usnesením sněmovny:
§ 1, odst. 2, 3 a 4;
ustanovení § 4 o počtu místopředsedů, zapisovatelů a pořadatelů, jakož i skrutátorů;
§ 8 vyjímaje ustanovení a), b) a c);
§ 27, odst. 2; § 31; §§ 33, 34 a 35;
§ 40, odst. 1 a 2; §§ 43 a 44;
§ 45 vyjma odstavec 6;
§§ 58 a 59;
§ 69;
§ 70;
§ 71, odst. 2 a § 72.

(2) Návrhy na autonomní změnu těchto ustanovení neb doplnění řádu jednacího v mezích zákona projednávají se ve sněmovně jako osnovy zákonů.

Článek II.

Zákon o jednacím řádu ústavodárného Národního shromáždění nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr vnitra.
JEDNACÍ ŘÁD ÚSTAVODÁRNÉHO NÁRODNÍHO SHROMÁŽDĚNÍ.

Část I.

Poslanci.

§ 1.
Účast ve schůzích. Průkazní list.

(1) Poslanci jsou povinni účastniti se nepřetržitě všech jednání a prací sněmovních.

(2) Pro každou schůzi plnou i výborovou vyloží se presenční listina, do níž se přítomní poslanci vlastnoručně zapíší.

(3) Onemocní-li poslanec, oznámí to předsedovi; trvá-li nemoc déle jednoho týdne, předloží lékařské vysvědčení.

(4) K písemné nebo telegrafické žádosti udělí předseda dovolenou do 7 dnů poslanci zaneprázdněnému nezbytnou nebo důležitou záležitostí. O dovolené delší rozhoduje sněmovna na návrh předsedův bez rozpravy prostým hlasováním. O udělení dovolené delší 7 dnů nebo o neudělení dovolené budiž poslanec ihned písemně uvědoměn. Dodatečná písemná omluva neúčasti se uzná a poslanci potvrdí, uvede-li poslanec zároveň překážky, jež mu zabránily vyžádati si potřebnou dovolenou a pošle-li omluvu, když překážky přestaly. O platnosti dodatečné omluvy rozhoduje předseda, šlo-li o neúčast na schůzích nepřesahující 7 dnů, sněmovna na návrh předsedův bez rozpravy prostým hlasováním, šlo-li o neúčast delší. Předseda může žádati, aby důvody, jichž se poslanec dovolává, byly osvědčeny.

(5) Ustanovení odstavce prvého a čtvrtého se nevztahují na poslance, kteří jsou členy vlády.

(6) Poslanec obdrží jako úřední průkaz legitimaci opatřenou fotografií a podepsanou předsedou sněmovny.

§ 2.
Následky nedbalosti.

(1) Nezúčastní-li se člen výboru bez platné omluvy dvou za sebou jdoucích schůzí výboru, ale v různých dnech konaných, ztrácí mandát výborový a polovici platu podle dekretu presidenta republiky ze dne 23. října 1945, č. 106 Sb., o platech členů Prozatímního Národního shromáždění, mu příslušejícího pro měsíc nejblíže následující.

(2) Nezúčastní-li se poslanec bez platné omluvy čtyř plenárních schůzí za sebou jdoucích, ale v různé dny konaných, usnese se předsednictvo sněmovny, aby mu byla udělena písemná důtka. O tomto svém usnesení zpraví předsednictvo sněmovnu v nejbližší plné schůzi a kromě toho zpraví písemně též předsednictvo klubu, kterého je poslanec členem. Nadto ztrácí poslanec nárok na celý plat podle dekretu č. 106/1945 Sb. na jeden měsíc.

(3) Bylo-li zakročeno proti poslanci v témže roce třikráte podle odstavce 2, přikáže předseda sněmovny věc výboru imunitnímu, aby podal sněmovně zprávu s návrhem. Výbor navrhne, aby poslanci byla udělena sněmovnou veřejná důtka. Výbor dále navrhne ztrátu nároků podle dekretu č. 106/1945 Sb. nejvýše na 6 měsíců nejblíže následujících. O návrhu výboru rozhodne sněmovna bez rozpravy prostým hlasováním.

(4) Ve všech případech budiž dána poslanci možnost, aby se v dané lhůtě vyjádřil.

Část II.
Kdy sněmovna zasedá a jak se ustavuje.

§ 3.
Zasedání sněmovny.

(1) Sněmovna schází se ke dvěma řádným zasedáním v roce; jarnímu a podzimnímu, kromě toho podle potřeby k zasedáním mimořádným, svolána byvši presidentem republiky, výjimečně předsedou sněmovny (§ 28 úst. list.).

(2) Zasedání sněmovny se končí nebo odročuje a sněmovna se rozpouští prohlášením presidenta republiky (§§ 30 a 31 úst. list.).

(3) Skončilo-li zasedání (§ 30, odst. 1 úst. list.), pokračuje sněmovna při novém zasedání v pracích podle stavu, v jakém byly při ukončení skončeného zasedání. President republiky může však v dekretu, kterým prohlašuje zasedání za skončené, prohlásiti, že se práce sněmovní přerušují; tím veškeré věci, o nichž sněmovna již před tím konečného usnesení neučinila,

přestávají býti předmětem jednání sněmovny. Po takovém přerušení prací sněmovních může se v novém zasedání táž sněmovna jen k návrhu vlády nebo iniciativního výboru usnésti, že výboru, jemuž se přikazuje návrh zákona v předchozím zasedání již projednávaný, se ukládá, aby pokračoval v poradě na základě výborových usnesení v předchozím zasedání již učiněných. O návrhu takovém rozhodne sněmovna bez porady výborové a bez rozpravy prostým hlasováním; může jej však odkázati i výboru. Výbory, které sněmovna prohlásila permanentními, mohou jednati i po skončení zasedání. Nedotčen zůstává § 3, odst. 3 zákona ze dne 18. prosince 1946, č. 244 Sb., o parlamentní kontrolní a úsporné komisi.

(4) Bylo-li zasedání odročeno (§ 30, odst. 2 úst. list.), nastává v pracích sněmovny pouze přestávka; všecky výbory mohou i po odročení pokračovati ve svých pracích.

(5) Rozpuštěním sněmovny ukončují se všechny její práce až na činnost Stálého výboru podle čl. 7, odst. 2 ústavního zákona ze dne 11. dubna 1946, č. 65 Sb., o ústavodárném Národním shromáždění, a předsednictva sněmovny (§ 7, odst. 4). Nově zvolená sněmovna může se usnésti k návrhu iniciativního výboru nebo vlády, aby se pokračovalo v projednávání návrhu zákona předloženého již rozpuštěné sněmovně.

§ 4.
Ustavující schůze.

(1) Nově zvolená sněmovna ustaví se v plné schůzi do 6 týdnů po vyhlášení výsledků volby.

(2) Schůzi tu svolá předseda vlády. Zahájí ji a řídí nejstarší přítomný člen sněmovny, přijme slib poslanců (§ 5, odst. 1), dá neprodleně provésti volbu předsedy a dotáže se ho, zda volbu přijímá. Přitom přísluší předsedajícímu všechna práva, která má předseda sněmovny při řízení plné schůze.

(3) Přijme-li předseda volbu, vykoná ve sněmovně do rukou předsedajícího slib (§ 6), ujme se předsednictví, přijme slib poslance, jenž až dosud schůzi řídil, dá provésti volbu pěti místopředsedů, deseti zapisovatelů a osmi pořadatelů, načež místopředsedové vykonají do rukou předsedových slib (§ 6).

(4) Sčítání hlasů provedou čtyři skrutátoři jmenovaní předsedajícím z poslanců.

(5) Všechny tyto volby platí na celé volební období, leč by nadpoloviční většina všech poslanců písemně žádala o nové volby; volby vykonají se pak v příští schůzi.

(6) Zvolení členové předsednictva podrží své funkce až do provedení nové volby.

(7) Kdyby během funkčního období sněmovny nastala nutnost voliti znovu celé předsednictvo a dosavadní předseda neb úřadující místopředseda neprovedl volbu do dvou týdnů, svolá nejstarší člen sněmovny nejpozději do dalších dvou týdnů sněmovnu k volbě nového předsednictva (odstavce 2 a 3). Kdyby tak neučinil, sejde se sněmovna do dalších dvou týdnů k volbě nového předsednictva. Schůzi zahájí a řídí nejstarší přítomný člen sněmovny.

§ 5.
Slib poslanců.

(1) Poslanci vykonají v prvé schůzi před volbou předsednictva do rukou předsedajícího slib podle § 22 úst. list. tímto způsobem: Dříve než poslanec vstoupí do jednací síně, podepíše ve sněmovní kanceláři prohlášení obsahující tento slib, což mu kancelář sněmovní potvrdí na osvědčení, jímž se pak prokáže při vstupu do zasedací síně. Ve schůzi pak předsedající dá přečísti formuli slibu a poslanci na jeho vyzvání jednotlivě podáním ruky předsedajícímu a slovem: „Slibuji“ slib složí (§ 49).

(2) Poslanci, kteří vstoupí do sněmovny později, vykonávají stejným způsobem slib do rukou předsedy sněmovny.

(3) Odepření slibu nebo slib s výhradou má bez dalšího v zápětí ztrátu mandátu (§ 22 úst. list.), kterou prohlásí v prvé schůzi předsedající, jinak předseda sněmovny.

§ 6.
Slib předsedy a místopředsedů.

Předseda a místopředsedové slibují, že „budou zachovávati zákony a svůj úřad předsednický nestranně zastávati podle svého nejlepšího vědomí a svědomí“ (§ 49).

Část III.
Orgány sněmovní.

§ 7.
Předsednictvo.

(1) Předseda s místopředsedy tvoří předsednictvo, jemuž přísluší vésti sněmovnu a spravovati věci jí se týkající.

(2) Své úkoly vykonává předsednictvo:

a) v plných schůzích,

b) předsedou neb úřadujícím místopředsedou.

(3) Orgány předsednictva jsou:

a) zapisovatelé,

b) pořadatelé,

c) kancelář sněmovní.

(4) Předseda a předsednictvo úřadují po skončení funkčního období sněmovního až do prvé schůze nově zvolené sněmovny.

§ 8.
Plná schůze předsednictva.

(1) Plná schůze předsednictva usnáší se za předsednictví předsedy neb úřadujícího místopředsedy:

a) o závazném výkladu jednacího řádu;

b) o přikázání vládních návrhů příslušným výborům;

c) o důtce poslanci nedbalému (§ 2, odst. 2) a o ostatních následcích jeho nedbalosti (§ 2, odst. 1 a 2), o odvolání poslance vyloučeného (§ 52, odst. 1) nebo poslance, jemuž bylo odňato slovo (§ 50, odst. 3), a o vyloučení poslance (§ 52, odst. 2);

d) o organisaci kanceláře sněmovní (§ 13);

e) o době a pořadu jednání schůzí sněmovny, pokud jich sněmovna sama neurčila;

f) o pořadí, v jakém místopředsedové úřadují na místě předsedy (§ 10);

g) o pořadí, v jakém úřadují zapisovatelé (§ 11) a o směrnicích pro pořadatele (§ 12);

h) o výdajích v rámci rozpočtu sněmovního;

i) o rozdělení místností v sněmovní budově, o úpravě přístupu posluchačstva na galerii a o způsobu uveřejňování úředních zpráv o jednání sněmovny a výborů;

j) o tisku návrhů (§ 19);

k) o peticích (§ 68);

l) o zřízení sněmovní stráže (§ 9, odst. 5);

m) o vyloučení projevů ukládajících o republiku, ohrožujících bezpečnost státu nebo hrubě urážlivých, projevů vybízejících k těmto trestným činům nebo činy takové schvalujících ze sněmovních spisů tiskem rozdávaných. O vyloučení takových projevů ze zápisů (záznamů) výborových a jejich příloh rozhoduje předseda a zapisovatel výboru;

n) o provedení předběžné rozpravy o vládních návrzích tiskem rozdaných nebo rozeslaných (§ 21, odst. 1); o) o lhůtách (§ 36, odst. 1).

(2) Předsednictvo je způsobilé se usnášeti za přítomnosti aspoň poloviny svých členů a usnáší se prostou většinou hlasů; předseda hlasuje spolu. Při rovnosti hlasů hlas jeho rozhoduje. Věci, které předseda uzná za neodkladné, předloží předsednictvu k usnesení písemnému mimo schůzi.

(3) Nejméně jednou v období dvou měsíců přizve předsednictvo ke své schůzi s hlasem poradním předsedy výborů a klubů a vyslechne jejich názor o zamýšleném programu sněmovních prací pro příští období, o zásadních otázkách výkladu jednacího řádu a o správních a technických opatřeních pro práce sněmovny, výborů a klubů.

§ 9.
Předseda.

(1) Předseda svolává plné schůze sněmovny (§ 40), řídí je, pečuje, aby zachován byl jednací řád a při schůzích pořádek (§§ 50 a násl.), dává slovo, stanoví a klade otázky při hlasování a prohlašuje jeho výsledek.

(2) Kdyby byl porušen pořádek ve schůzi, může schůzi přerušiti nebo skončiti; ruší-li schůzi posluchači, dá rušitele vyvésti. Je-li potřeba, dá vykliditi galerii nebo některou její část.

(3) Předseda ukončuje schůzi (§ 40), když se byl dříve dotázal, není-li návrhu na její pokračování (§ 39, odst. 2) nebo o době a pořadu příští schůze (§ 40, odst. 2).

(4) Předseda zastupuje sněmovnu navenek a podpisuje spolu s jedním zapisovatelem a generálním tajemníkem Národního shromáždění listiny dávané sněmovnou. Předsedovi je bezprostředně podřízena kancelář sněmovní.

(5) K výkonu úředních opatření, i v případech § 52, slouží předsedovi stráž, kterou opatří pro každé zasedání předsednictvo v dohodě s ministerstvem vnitra; tato stráž podléhá v této své činnosti jakožto sněmovní stráž výhradně předsedovi.

§ 10.
Místopředsedové.

Místopředsedové zastupují předsedu se všemi jeho právy a povinnostmi v pořadí usneseném předsednictvem.

§ 11.
Zapisovatelé.

Zapisovatelé zjišťují účast poslanců v plné schůzi, dohlížejí na hlasování a konání voleb, sčítají hlasy, provádějí losování a výsledek ohlašují předsedovi; ověřují zápisy jednací, podpisují spolu listiny sněmovní a dohlížejí na výkon těsnopisecké a tiskové služby sněmovní. Úřadují v pořadí určeném předsednictvem.

§ 12.
Pořadatelé.

Pořadatelé jsou povinni pečovati o pořádek v síni i v budově sněmovní podle směrnic předsednictva.

§ 13.
Sněmovní kancelář.

(1) Sněmovní kancelář v čele s generálním tajemníkem Národního shromáždění a jeho náměstky je pomocným orgánem sněmovny a jejího předsednictva [§ 7, odst. 3, lit. c)]. Je bezprostředně podřízena předsedovi sněmovny (§ 9, odst. 4). Kancelář obstarává příslušné úřední výkony pro sněmovnu a pro její předsednictvo a výbory, pořizuje zápisy, těsnopisecké záznamy a zprávy o jednání sněmovny a jejích výborů, uchovává a vede v patrnosti listiny sněmovní, připravuje vyřízení sněmovních (výborových i předsednických) usnesení, přijímá sněmovní podání (návrhy, zprávy výborové, dotazy, interpelace, odpovědi, petice), obstarává jich dodání a tisk, spravuje knihovnu a archiv, vede službu účetní, pokladní, hospodářskou a veškerou službu kancelářskou. Provádí opatření potřebná k sejití sněmovny podle § 4, odst. 7, věty druhé.

(2) Jinak platí o organisaci sněmovní kanceláře, o ustanovování jejích zaměstnanců a úpravě jejich služebního poměru přiměřeně ustanovení zákona ze dne 9. června 1922, č. 186 Sb., jímž se mění zákon ze dne 15. dubna 1920, č. 328 Sb., o organisaci kanceláře sněmovny poslanecké a senátu, a organisační a služební řády vydané usnesením předsednictva.

Část IV.
Poslanecké kluby.

§ 14.
Ustavení klubů.

(1) K usnadnění výkonu mandátu a politické spolupráce poslanců a dále k usnadnění styku s předsednictvem a orgány sněmovny sdružují se poslanci v poslanecké kluby. K vytvoření klubu je třeba nejméně pěti poslanců.

(2) Předsednictvo klubu oznámí předsednictvu sněmovny ustavení klubu a jména členů klubu a jeho předsednictva, zároveň sdělí jméno tajemníka klubu a jeho zástupců. Oznámení musí být opatřeno podpisy všech osob, jichž se týká.

(3) K úhradě nákladů poslaneckých klubů poskytují se státní příspěvky z rozpočtu sněmovny ve výši 15% úhrnné částky poslaneckých platů všech členů klubu.

§ 15.
Příslušnost ke klubu.

Členem klubu je poslanec, jehož členství bylo předsednictvem klubu podle § 14, odst. 2 předsednictvu sněmovny oznámeno. Poslanec přestává býti členem klubu, oznámil-li

předsednictvu sněmovny a předsednictvu klubu, že z klubu vystupuje, nebo oznámí-li předsednictvo klubu předsednictvu sněmovny, že poslance již nepovažuje za člena klubu.

§ 16.
Podpisy za klub a zastoupení předsedy klubu.

(1) Předseda klubu, po případě místopředseda, zastupuje klub.

(2) Podepíše-li předseda klubu nebo místopředseda jej zastupující jménem klubu volební lístek při volbě podle § 60, má se za to, že podepsali všichni členové klubu.

(3) Předseda, po případě místopředseda klubu mohou se dáti zastupovati, vyjma případ uvedený v odstavci 2, i tajemníkem klubu.

§ 17.
Poradní hlas předsedů klubů.

Předsednictvo sněmovny přibírá podle potřeby i mimo případ § 8, odst. 3 ke svým poradám předsedy klubů s hlasem poradním.

Část V.
Předměty jednání.

§ 18.
Druhy jejich.

Sněmovna jedná:

1. o návrhu ústavy a zákonů s ústavou souvisících, předloženém ústavním výborem (§ 3 zákona ze dne 17. října 1946, č. 197 Sb., o ústavním výboru ústavodárného Národního shromáždění);
2. o zprávách a podnětech presidenta republiky (§ 64, č. 6 úst. list.);
3. o návrzích a prohlášeních vlády;
4. o návrzích předsedy a poslanců;
5. o zprávách výborů a Stálého výboru Národního shromáždění podle čl. 7, odst. 2 úst. zák. č. 65/1946 Sb.;
6. o dotazech a
7. provádí volby jí příslušející.

§ 19.
Tisk návrhů.

(1) Návrhy vládní, pak samostatné (iniciativní) návrhy poslanců, podané písemně ve sněmovní kanceláři a podepsané aspoň dvaceti jinými poslanci, se vytisknou a rozdají nebo rozešlou co nejdříve poslancům. Návrh musí obsahovati přesnou formulaci toho, na čem se má sněmovna usnésti, a musí míti náležitosti § 41, odst. 2 úst. list. Návrhy bez dostatečného počtu podpisů, nedostatečně formulované a bez náležitostí § 41, odst. 2 úst. list., se nevytisknou a nejsou předmětem jednání.

(2) Je-li návrhů tolik neb jsou-li tak rozsáhlé, že včasné rozmnožení jich tiskem působí značné obtíže, může předsednictvo - pokud nejde o návrhy zákonů - upustit od úplného jich vytištění a místo toho rozdati nebo rozeslati seznam těchto návrhů se stručným označením obsahu a s tím, že v úplné návrhy lze nahlédnouti v sněmovní kanceláři.

§ 20.
Jak se přikazují návrhy vládní.

(1) Předsednictvo sněmovny přikáže vládní návrh jednomu nebo více výborům, jež považuje za příslušné, a uvědomí o tom poslance zároveň s rozdáním nebo rozesláním návrhu.

(2) Žádá-li o to některý výbor do rozdání zprávy výborové nebo navrhne-li některý poslanec ve schůzi, v níž byl návrh rozdán, nebo v nejblíže příští schůzi po rozeslání návrhu, aby vládní návrh byl přikázán jinému nebo dalšímu výboru, rozhodne o tom sněmovna bez rozpravy prostým hlasováním.

§ 21.
Předběžná rozprava.

(1) K žádosti vlády podané zároveň s předložením návrhu nebo usnese-li se na tom předsednictvo, dá předseda předběžnou rozpravu o vládním návrhu tiskem rozdaném nebo rozeslaném na pořad některé z nejbližších pěti schůzí sněmovních, počítajíc ode dne rozdání nebo rozeslání návrhu. Usnese-li se předsednictvo na předběžné rozpravě až po přikázání návrhů výborům, přeruší se projednávání návrhů ve výborech až do skončení předběžné rozpravy.

(2) Předběžnou rozpravu zahájí člen vlády. V rozpravě může promluviti z každého klubu toliko jeden jeho člen a jeden řečník z poslanců mimo kluby. V předběžné rozpravě nejsou přípustny věcné návrhy.

§ 22.
Jak se přikazují samostatné návrhy poslanců.

Samostatné návrhy poslanců nutno podati písemně ve sněmovní kanceláři; když byly tiskem rozdány nebo rozeslány, přikáže je předseda výboru iniciativnímu. Byly-li pravoplatně iniciativním výborem nebo plnou schůzí zamítnuty, nemohou být znovu podány, dokud neuplynulo šest měsíců od zamítavého usnesení.

§ 23.
Odvolání návrhů.

(1) Vláda může své návrhy odvolati, dokud sněmovna nepřikročila k hlasování o návrhu.

(2) Samostatné návrhy poslanců mohou býti odvolány jen, pokud nebyly ještě tiskem rozdány nebo rozeslány.

Část VI.
Výbory.

§ 24.

Zřízení výborů.

(1) Počátkem prvního zasedání zvolí sněmovna mimo Stálý výbor podle čl. 7, odst. 2 úst. zák. č. 65/1946 Sb. ještě

a) výbor ústavní (zákon č. 197/1946 Sb.),

b) výbor iniciativní,

c) výbor rozpočtový,

d) výbor ověřovací (čl. 10 úst. zák. č. 65/1946 Sb. a § 49 zákona ze dne 11. dubna 1946, č. 67 Sb., o volbě ústavodárného Národního shromáždění),

e) výbor inkompatibilitní (čl. 10 a 12 úst. zák. č. 65/1946 Sb. a zákon ze dne 18. června 1924, č. 144 Sb., o inkompatibilitě (neslučitelnosti),

f) výbor imunitní (§§ 2 a 51),

g) výbor pro kontrolu provádění dvouletého plánu (zákon ze dne 25. října 1946, č. 192 Sb., o dvouletém hospodářském plánu),

h) parlamentní kontrolní a úspornou komisi (zákon č. 244/1946 Sb.).

(2) K návrhu vlády nebo k písemnému návrhu nejméně dvacetjednoho poslance může zříditi sněmovna bez rozpravy prostým hlasováním i výbory jiné a stanoví, kolik členů mají. Předseda určí, kdy a kde mají konati prvou schůzi (ustavující).

(3) Sněmovna se může k návrhu předsedy, dvacetjednoho poslance nebo vlády usnésti bez rozpravy prostým hlasováním, že určitý výbor je permanentní (§ 3, odst. 3, předposlední věta).

§ 25.
Výbor iniciativní.

(1) Výbor iniciativní zkoumá samostatné (iniciativní) návrhy poslanců předběžně a je povinen rozhodnouti, neurčila-li mu sněmovna lhůty kratší, do 15 dnů poté, kdy návrh mu byl přikázán. Bylo-li zasedání sněmovní mezi touto lhůtou skončeno, počítá se nová lhůta ode dne, kdy počne nové zasedání.

(2) Po přikázání návrhu některému členu jako zpravodaji (§ 32), po jeho zprávě a provedené rozpravě rozhodne výbor prostým hlasováním o tom, zda návrh přikazuje k řádnému projednání výboru, jejž považuje za příslušný, či zda návrh se zamítá. O usnesení vyrozumí výbor předsedu sněmovny a prvého z navrhovatelů.

(3) Kterýkoliv z navrhovatelů může do 3 dnů po tom u předsedy sněmovny navrhnouti, aby sněmovna zamítavé usnesení iniciativního výboru změnila, načež předseda v jedné z nejbližších tří schůzí v různé dny sněmovně věc předloží. Sněmovna rozhodne bez rozpravy prostým hlasováním.

(4) Vyhoví-li sněmovna návrhu, přikáže předseda návrh výboru, který uzná za příslušný.

(5) Návrhy, o nichž iniciativní výbor včas nerozhodl, přikáže předseda sněmovny na návrh kteréhokoliv z navrhovatelů příslušnému výboru.

§ 26.
Výbor rozpočtový.

Výbor rozpočtový projednává osnovy rozpočtové a berní, jakož i každý návrh, kterým se zatěžuje státní pokladna nad rozpočet již povolený. Projednal-li takový návrh již výbor jiný, postoupí se před vytištěním zprávy tohoto výboru a před projednáním v plné schůzi rozpočtovému výboru, aby podal o návrhu zprávu s hlediska úhrady.

§ 27.
Jak se výbory ustavují a jak jednají.

(1) Předsedou sněmovny označený člen výboru řídí volbu předsedy. Kromě předsedy zvolí výbor jednoho až tři místopředsedy a jednoho až tři zapisovatele; výsledek voleb sdělí předseda sněmovní kanceláři, aby se oznámil ve sněmovně. V případech důležitých může výbor svolati i předseda sněmovny.

(2) Nadpoloviční většina všech členů výboru může kdykoliv písemně žádati za nové volby všech nebo některých funkcionářů výboru; to platí i o zpravodaji (§ 32 a § 34, odst. 1). Nové volby vykonají se ihned.

(3) Pro jednání výboru platí obdobně pravidla daná pro plnou schůzi sněmovní, pokud není zvláštních ustanovení, a předsedovi výboru příslušejí ohledně řízení jednání a disciplinárních prostředků obdobná práva jako předsedovi sněmovny. Předseda výboru může se však účastnit rozpravy a činit návrhy.

(4) Jde-li o návrhy krátké a jednoduché a usnadní-li se tím jednání, může předseda připustiti, aby se podávaly ústně, nepodá-li většina přítomných členů výboru proti tomu písemně námitky.

(5) Usnesení výboru o návrzích formálních, dále o všech návrzích, kterými se nenavrhují věcné změny nebo doplňky k projednávané věci, jakož i o tom, zda jednání má býti důvěrné, děje se vždy, i když to výslovně v jednacím řádě ustanoveno není, bez rozpravy prostým hlasováním, leč by se na rozpravě usnesl výbor bez rozpravy prostým hlasováním.

§ 28.
Zápisy ve výborech.

(1) O každé schůzi pořídí úředník sněmovní kanceláře jednací zápis, který podepíše a ověří předseda výboru a zapisovatel. Zápisy s presenční listinou se odevzdají, jakmile jich ve výboru není třeba, sněmovní kanceláři.

(2) Výbor se může se souhlasem předsedy sněmovny bez rozpravy prostým hlasováním usnésti, aby o jeho jednání byl sepsán záznam těsnopisný.

(3) Výbor se může bez rozpravy prostým hlasováním usnésti, že jeho jednání se neuveřejní.

§ 29.
Účast jiných osob ve výborech.

(1) Předseda sněmovny, členové vlády, předseda nejvyššího účetního kontrolního úřadu a - pokud jde o obor jejich působnosti ve věcech celostátních, se souhlasem příslušného ministra - pověřenci jsou oprávněni dostaviti se do schůzí výborových a zúčastniti se tam jednání. Předseda sněmovny, členové vlády a předseda nejvyššího účetního kontrolního úřadu v oboru své působnosti jsou oprávněni ujmouti se tam slova kdykoliv, jakož i činiti návrhy. Úředníci vyslaní nebo povolaní členy vlády mohou se zúčastniti schůzí výborových a se souhlasem předsedy výboru ujmouti se tam slova.

(2) Usnesl-li se výbor, aby se některý člen vlády osobně dostavil do jeho schůze, pozve jej předseda výboru do schůze podle usnesení (§ 40 úst. list.), aby žádaná vysvětlení podal. Usnesení stane se bez rozpravy prostým hlasováním.

(3) Poslanci, kteří nejsou členy výboru, mají právo býti přítomni při jednání výboru, ačli se výbor neusnesl, že jeho jednání jest důvěrné (§ 27, odst. 5); sněmovna má právo toto usnesení k návrhu dvacetjednoho poslance bez rozpravy prostým hlasováním změniti. Dále mají právo býti přítomni úředníci vyslaní kanceláří presidenta republiky, pověření úředníci sněmovní kanceláře a - vyjma schůze důvěrné - tajemníci poslaneckých klubů, pověření předsednictvem klubu.

(4) Při jednání o ústavě, zákonech ústavních, o rozpočtu, o věcech daňových a o povolení branců přítomnost poslanců, kteří nejsou členy výboru, nesmí býti vyloučena.

§ 30.
Znalci a svědci ve výboru.

(1) Výbor může se souhlasem předsedy sněmovny ke svým poradám přizvati jiné osoby jako znalce s hlasem poradním. Usnesení to děje se bez rozpravy prostým hlasováním. Osobám těm přísluší náhrada stravného a hotových výloh; o zvláštní odměně rozhoduje předsednictvo sněmovny.

(2) Usnesením výboru může předseda nebo zpravodaj býti zmocněn, aby k svědectví o věci povahy veřejné, kterou výbor z usnesení sněmovny vyšetřuje neb o níž jedná, předvolal a ve schůzi neb mimo schůzi vyslechl nebo soudem dožádaným vyslechnouti dal svědky. O povinnosti svědčiti, o opatřeních donucovacích, o právu odpírati výpověď a o nárocích na svědečné platí pro tyto svědky ustanovení řádu trestního s tím rozdílem, že veřejní úředníci nemohou odepříti výpovědi z důvodu úředního tajemství; člen Národního shromáždění může odepříti svědectví též z důvodu § 26 úst. list.

(3) Zápis o výslechu výborem, předsedou nebo zpravodajem vede zapisovatel výboru nebo úředník sněmovní kanceláře.

(4) Křivá výpověď svědkova je trestná jako křivá výpověď před soudem.

(5) O donucovacích opatřeních rozhodne soud dožádaný, po případě soud bydliště svědkova.

§ 31.
Členství výboru.

(1) Poslanec zvolený do výboru je povinen volbu přijmouti, leč by byl již členem dvou jiných výborů.

(2) Člen výboru je povinen schůzí pravidelně se zúčastniti.

(3) Pozbude-li poslanec pro nedbalost mandátu výborového anebo nemůže-li, onemocněv či maje dovolenou více než tři měsíce, se zúčastniti jednání výborového, postupuje se podle § 60, odst. 3.

(4) Nemůže-li se člen výboru dočasně schůzí výborových účastniti, oznámí předseda klubu, jehož je členem, předsednictvu sněmovny, kdo poslance bude po tuto dobu jako člena výboru zastupovati, pokud podle zvláštních zákonných předpisů nenastupuje za člena výboru zvolený náhradník.

§ 32.
Zpravodaj ve výboru.

Předseda výboru přidělí návrh výboru přikázaný některému členu jako zpravodaji; je-li proti tomu námitka, zvolí si zpravodaje výbor bez rozpravy prostým hlasováním.

§ 33.
Jak se výbor usnáší.

(1) Výbor jedná za přítomnosti aspoň třetiny členů a usnáší se platně prostou většinou přítomných, počítaje v to předsedajícího, jenž odevzdává hlas naposled; při rovnosti hlasů jest návrh zamítnut.

(2) Dokud není rozdána zpráva výborová sněmovně, může výbor odvolati své usnesení, když se pro to vysloví schůze jednomyslně neb většina přítomných aspoň tolika hlasy, kolika bylo učiněno

usnesení dřívější; o návrhu na odvolání usnesení rozhoduje výbor bez rozpravy prostým hlasováním.

§ 34.
Zpráva výboru.

(1) Zpravodaj (§ 32) přednáší věc ve výboru, sepíše o výsledku porady odůvodněnou zprávu, k níž připojí jako přílohu tvořící součást zprávy celou osnovu zákona v úpravě výborem provedené, a když ji výbor schválil, hájí ve sněmovně usnesení výboru. Výbor může v naléhavém případě zmocniti zpravodaje a předsedu, aby sami důvodovou zprávu vypracovali a přímo sněmovně podali. Zprávu podepíše předseda a zpravodaj.

(2) Zpráva odevzdá se kanceláři sněmovny a vytiskne se za dohledu zpravodaje.

(3) Rozdanou zprávu může výbor vzíti zpět jen, svolí-li sněmovna prostým hlasováním bez rozpravy.

(4) Menšina výboru čítající aspoň pětinu členů může sepsati pro sněmovnu zvláštní zprávu, kterou však třeba odevzdati kanceláři sněmovní zavčas tak, aby mohla býti dána do tisku současně se zprávou výborovou. Není přípustno zřizovati pro sněmovnu zvláštního zpravodaje menšiny.

§ 35.
Jednání ve dvou či několika výborech.

(1) Byl-li návrh přikázán dvěma či několika výborům, může býti o něm jednáno současně. Výbory mohou zříditi k poradě o takovém návrhu společnou komisi, v níž zúčastněné výbory jsou zastoupeny stejným počtem členů; výbory samy pak schvalují zprávu pro plenum.

(2) Nedohodnou-li se výbory o zprávě společné, podá každý výbor zprávu zvláštní.

(3) Výbor rozpočtový, jemuž přikázán byl podle § 26 návrh v jiném výboru již projednaný, připojí ke zprávě svou zprávu s hlediska úhrady.

§ 36.
Lhůty.

(1) Předsednictvo sněmovny může přikázati výboru, aby o návrhu podal zprávu do určité lhůty, nikoli však kratší sedmi dnů. Příkaz ten může dáti kdykoliv, i když již výbor o věci jedná.

(2) Jde-li o zvláště naléhavou osnovu vládní nebo o iniciativní návrh vyžadující zvláště rychlého vyřízení a nepoužilo-li předsednictvo ustanovení odstavce 1, může navrhnouti vláda nebo dvě pětiny všech poslanců, aby sněmovna určila sama lhůtu výborům k podání zprávy; ani tato lhůta nesmí však býti kratší sedmi dnů. Návrhy takové je dáti na pořad jednání nejbližší schůze sněmovny.

(3) Není-li zpráva ve lhůtě podána, aniž výbor žádal o prodloužení lhůty, anebo nebyla-li lhůta prodloužena, může předmět býti dán na jednací pořad i beze zprávy výborové. Zpravodaje určí v tom případě předseda sněmovny.

(4) Jde-li o řádný státní rozpočet, nesmí býti dána výboru k projednání lhůta kratší než 3 týdny.

Část VII.
Plná schůze.

§ 37.
Veřejnost jednání.

(1) Plné schůze sněmovny jsou veřejné. Výjimkou koná se schůze důvěrná k návrhu předsedovu nebo člena vlády, usnese-li se o tom sněmovna, když se byli posluchači vzdálili, bez rozpravy prostým hlasováním, konečně podle § 65, odst. 7.

(2) Jednání o rozpočtu a o věcech daňových jsou vždy veřejná.

§ 38.
Důvěrná schůze.

(1) V důvěrné schůzi smějí setrvati jen úředníci sněmovní kanceláře určení předsedou, těsnopisci vzatí předsedou do slibu, že zachovají úřední tajemství, členové vlády a předseda nejvyššího účetního kontrolního úřadu a k návrhu příslušného člena vlády se souhlasem sněmovny, daným prostým hlasováním bez rozpravy, i jejich zástupci.

(2) Zápis jednání a těsnopisecká zpráva o schůzi důvěrné se neuveřejní, leč by se sněmovna usnesla jinak. Usnesení to děje se bez rozpravy prostým hlasováním.

§ 39.
Trvání schůze. Přesun pořadu jednání.

(1) Schůzi zahajuje a končí předseda.

(2) O návrhu některého poslance, aby se ve schůzi pokračovalo, rozhodne sněmovna bez rozpravy prostým hlasováním.

(3) Sněmovna může k návrhu předsedovu bez rozpravy prostým hlasováním přesunouti ustanovený pořad jednání. Předseda může také navrhnouti, aby jednání o některém předmětu bylo přerušeno a aby se projednával jiný bod denního pořadu.

§ 40.
Příští schůze.

(1) Předseda před ukončením schůze sdělí usnesení předsednictva o době a pořadu jednání schůze příští.

(2) Návrhy, aby se příští schůze konala jindy nebo s jiným pořadem, mohou se státi předmětem usnášení, žádá-li o to nejméně padesát poslanců. V tom případě o nich rozhodne sněmovna bez rozpravy prostým hlasováním.

(3) Nekonala-li sněmovna během zasedání schůze déle 14 dnů, je povinen předseda svolati schůzi do 3 dnů, žádá-li to nejméně sto poslanců nebo vláda písemně s udáním pořadu jednacího.

(4) Nesouhlasí-li předseda s navrženým jednacím pořadem, rozhodne o tom sněmovna bez rozpravy prostým hlasováním.

§ 41.
Zahájení schůze. Sdělení předsednictva.

(1) Schůze může býti zahájena a sněmovna je způsobilá jednati, je-li přítomno aspoň třicet poslanců v zasedací síni.

(2) Veškerá sdělení předsednictva, vlády a sněmovních výborů, zejména návrhy a jejich přidělení, došlé zprávy a dotazy, oznámí se nebo, pokud jednací řád nenařizuje o nich prosté hlasování bez rozpravy, rozdají se během schůze písemně.

(3) Rozpravy a řeči ku sdělení předsednictva dovolují se jen, pokud jednací řád výslovně tak stanoví. Předseda může rozpravy i řeči takové odkázati na konec schůze.

§ 42.
Způsob porady.

(1) O vytištěných zprávách a návrzích vlády a poslanců může se jednati teprve, když uplynuly 24 hodiny od jejich rozdání nebo 4 dny od jejich rozeslání.

(2) Zprávy tiskem rozdané se nepředčítají.

(3) Zprávy o peticích mohou se podati a projednati, aniž dříve byly vytištěny a rozdány.

§ 43.
Rozprava povšechná a podrobná.

(1) Je-li zpráva obsáhlejší nebo týká-li se věcí důležitějších, může předseda rozděliti rozpravu na povšechnou a podrobnou.

(2) Jak v povšechné tak v podrobné rozpravě obdrží nejprve slovo zpravodaj (§§ 34 a 35).

(3) Za zpravodaje, který neplní zpravodajské povinnosti, určí předseda zpravodajem jiného člena výboru.

§ 44.
Řeči.

(1) Slova se smí ujmouti jen ten, komu je předseda udělil; mluví se s řečniště. Není dovoleno řeči čísti, vyjma projevy předsedy, předsedů nebo zpravodajů výborových, členů vlády a předsedy nejvyššího účetního kontrolního úřadu, stručná prohlášení přednášená jménem klubů a citace s označením pramene. Všichni řečníci však smějí užívati poznámek psaných k podpoře paměti.

(2) Chce-li se předseda zúčastniti rozpravy, odevzdá předsednictví; mluví s řečniště a ujme se předsednictví teprve, když věc je vyřízena.

(3) Řečníci mohou se hlásiti u předsedy již před schůzí nebo mezi schůzí osobně nebo prostřednictvím klubů potud, dokud není usnesen konec rozpravy anebo, nebylo-li takového usnesení, dokud předseda nedal závěrečného slova zpravodaji. Přihlašujíce se naznačí, zda chtí mluviti pro návrh či proti němu.

(4) Řeči k jednacímu řádu, poznámky osobní a věcné jsou dovoleny jen podle uvážení předsedova; jejich trvání nesmí přesahovati dobu pěti minut.

§ 45.
Pořad a trvání řečí.

(1) Předseda při zahájení rozpravy oznámí dosud přihlášené řečníky.

(2) Po řeči zpravodajově (§ 43) předseda uděluje slovo řečníkům zpravidla v pořadí jejich přihlášek, avšak je povinen přihlížeti k tomu, aby nejprve mluvil řečník proti návrhu (a to především některý z přihlášených členů výborové minority, která podala zvláštní zprávu) a dále aby se, pokud lze, střídali řečníci pro návrh a proti němu.

(3) Promluvil-li již člen některého klubu, udělí předseda jinému členu téhož klubu slovo teprve tehdy, až promluvili přihlášení řečníci všech klubů, jejichž člen dosud k věci nemluvil.

(4) Řečníci mohou si místa vyměniti, což je nutno oznámiti předsedovi.

(5) Žádný poslanec nesmí mluviti k témuž předmětu jednání více než dvakráte.

(6) Sněmovna může k návrhu předsedy nebo kteréhokoli poslance bez rozpravy prostým hlasováním omeziti dobu řečí při rozpravě povšechné ne pod půl hodiny a při rozpravě podrobné ne pod 10 minut; v tom případě platí pro zpravodaje dvojnásobná doba řeči.

(7) Kdo, byv vyzván k řeči, není přítomen, ztrácí slovo.

§ 46.
Zástupci vlády.

(1) Členové vlády, předseda nejvyššího účetního kontrolního úřadu a zástupci jimi vyslaní mohou se účastniti schůzí. Členové vlády mohou se ujímati slova kdykoliv i vícekráte, ano i když rozprava byla již skončena, řečníka však nepřerušujíce (§ 39 úst. list.). Hlasují jen, jsou-li poslanci. Předseda nejvyššího účetního kontrolního úřadu může se ujmouti slova kdykoliv i vícekráte, pokud jde o obor jeho působnosti.

(2) Sněmovna může se k písemnému návrhu jednadvaceti poslanců bez rozpravy prostým hlasováním usnésti, aby se člen vlády dostavil do schůze a podal tam zprávy a vysvětlení. Sněmovna může určitě označiti, který člen vlády aneb který orgán státní správy do schůze se má dostaviti. Vyzvaný jest povinen usnesení tomu k požádání předsedovu vyhověti (§ 40 úst. list.).

§ 47.
Návrhy formální.

(1) Návrhy na pouhý způsob jednání může podati každý poslanec, a to jen písemně; sněmovna usnáší se o nich bez rozpravy prostým hlasováním.

(2) Návrh na odročení nebo vrácení výboru s určitým příkazem lze učiniti kdykoliv, byl-li však zamítnut, nelze ho během jednání o téže věci v téže schůzi opakovati.

(3) Každý poslanec může navrhnouti konec rozpravy. O návrhu tom rozhodne sněmovna prostým hlasováním bez rozpravy, když předtím promluvil aspoň jeden přihlášený řečník z každého klubu.

§ 48.
Návrhy věcné a konec rozpravy.

(1) Návrhy vedlejší a pozměňovací musí poslanci podati písemně nejpozději bezprostředně po tom, když bylo usneseno rozpravu skončiti nebo když předseda prohlásil, že není již nikdo k slovu

přihlášen. Návrhy ty, jakož i návrh, aby se přešlo k dennímu pořadu, pojmou se do hlasování jen tehdy, jsou-li podepsány navrhovatelem a aspoň dvaceti jinými poslanci. Návrh na zamítnutí nelze podati.

(2) Když bylo usneseno rozpravu skončiti, mohou mluviti jen hlavní řečník pro návrh a hlavní řečník proti návrhu, ustanovení dohodou poslaneckých klubů zapsaných ještě řečníků. Není-li možno dosáhnouti dohody, rozhodnou zapisovatelé losem. Vylosovaní mohou postoupiti slovo jinému zapsanému řečníku.

(3) Po hlavních řečnících přísluší závěrečné slovo zpravodajům (§§ 34 a 35), a není-li zpravodaje, prvnímu navrhovateli, který však může slovo přenechati jinému z navrhovatelů.

(4) Ujal-li se slova po skončené rozpravě člen vlády, je tím rozprava znovu zahájena.

§ 49.
Jednací řeč.

Jednací řečí sněmovní je jazyk český nebo slovenský.

§ 50.
Volání k věci a k pořádku, odnětí slova, vyloučení projevů z jednání.

(1) Odchyluje-li se řečník od věci projednávané, volá jej předseda k věci. Za projevy a činy porušující jednací řád, urážející slušnost či mrav anebo trestuhodné, volá předseda k pořádku. Předseda může z naléhavých důvodů řečníka přerušiti.

(2) Řečníkovi, kterého volal za jeho řeči třikrát k věci nebo k pořádku, jakož i řečníkovi, který překročil dobu řeči určenou podle § 45, může předseda odníti slovo. Řečník, jemuž bylo odňato slovo a jehož řeč přestane se pak ihned těsnopisecky zaznamenávati, musí opustiti řečiště.

(3) Bylo-li poslanci odňato slovo, nesmí v téže rozpravě mluviti. Ztratil-li slovo (§ 45, odst. 7), může se v téže rozpravě přihlásiti již jen jednou (§ 45, odst. 5). Poslanec, jemuž bylo slovo odňato, může se odvolati k předsednictvu, které rozhodne před zakončením rozpravy.

(4) Projevy a návrhy směřující zřejmě k tomu, aby sněmovní jednání mařily nebo svévolně zdržovaly, může sněmovna na návrh předsedův bez rozpravy prostým hlasováním vyloučiti z jednání.

§ 51.
Kárné řízení pro urážky na cti.

(1) Urazí-li poslanec u výkonu mandátu (§ 23 úst. list.) při jednání sněmovním člena Národního shromáždění nebo jiné osoby uvedené v § 46, odst. 1 spíláním nebo zlým nakládáním, nebo přednese-li obvinění, dotýkající se cti těchto činitelů, způsobem, jaký se nesnáší s důstojností sněmovny, může uražený do 8 dnů žádati písemně u předsedy sněmovny, aby proti provinilému bylo zavedeno kárné řízení. Žádost přikáže předseda s urychlením výboru imunitnímu. Urazí-li poslanec u výkonu mandátu (§ 23 úst. list.) při jednání sněmovním sněmovnu nebo její orgán, navrhne předseda do 8 dnů písemně výboru imunitnímu, aby zavedl kárné řízení.

(2) Imunitní výbor vyslechne obviněného, uraženého a po případě svědky (§ 30) a podá v určené lhůtě předsedovi sněmovny písemnou zprávu. V ní navrhne buď, aby se přešlo k dennímu pořadu, nebo aby byl provinilý potrestán veřejnou důtkou spojenou ve vážných případech se ztrátou poslaneckého platu na jeden měsíc.

(3) Konečný návrh výboru se rozdá tiskem a dá se na pořad nejbližší schůze sněmovny. Sněmovna vyslechne toliko zpravodaje, provinilého a uraženého, a po doslovu zpravodajově rozhodne o návrhu výboru, po případě o návrzích podaných podle §§ 47 a 48.

§ 52.
Vyloučení ze schůzí.

(1) Urazil-li poslanec ve schůzi presidenta republiky, nebo urazil-li ve schůzi (§ 51) předsedu sněmovny, předsednictvo sněmovny nebo jeho členy, vládu, předsedu nebo člena vlády pro výkon jejich funkcí, nebo neuposlechne-li nařízení nebo opatření předsedových, anebo maří-li jednání sněmovní, ač byl napomenut, může ho předseda sněmovny vyloučiti na dobu trvání této schůze, po případě na dobu až šesti schůzí dalších. Z tohoto opatření může se vyloučený odvolati k předsednictvu sněmovny ve lhůtě 8 dnů. Nepodrobí-li se vyloučený poslanec dobrovolně rozhodnutí, kterým byl vyloučen, ztrácí nadto poslanecký plat na jeden měsíc.

(2) Maří-li poslanec jednání takovým způsobem, že se nemůže v jednání pokračovati, nebo dopustí-li se násilností, vyloučí ho předsednictvo sněmovny ze schůzí na dobu jednoho až tří měsíců. Po dobu vyloučení ztrácí vyloučený poslanec nárok na poslanecký plat.

(3) V době vyloučení není vyloučenému poslanci dovolen vstup do zasedací síně a do místností výborových.

§ 53.
Rozprava podrobná.

(1) Po skončené rozpravě povšechné hlasuje se, má-li osnova býti základem rozpravy podrobné. O podaném snad návrhu na přechod k dennímu pořadu hlasuje se předtím.

(2) V podrobné rozpravě hned potom zahájené ustanoví předseda, o kterých částech osnovy se má porada a hlasování konati společně nebo zvláště. O námitce proti tomu rozhodne se bez rozpravy prostým hlasováním.

(3) Ustanovení §§ 44 až 48 platí i pro rozpravu podrobnou.

Část VIII.
Usnášení.

§ 54.
Náležitosti usnesení.

(1) Pokud zákonem není stanoveno jinak, je sněmovna způsobilá usnášeti se zpravidla za přítomnosti aspoň třetiny všech poslanců a ku platnosti usnesení je třeba nadpoloviční většiny přítomných (§ 32 úst. list.).

(2) Při rovnosti hlasů je návrh zamítnut.

(3) K usnesení o vypovědění války a ke změně ústavní listiny a jejích součástí je třeba třípětinové většiny všech poslanců (§ 33 úst. list.).

(4) K usnesení ústavního zákona, týkajícího se ústavně-právního postavení Slovenska, je třeba také souhlasu většiny přítomných členů sněmovny zvolených na Slovensku (ústavní zákon č. 65/1946 Sb.).

(5) K usnesení o vyslovení nedůvěry vládě je třeba přítomnosti nadpoloviční většiny poslanců a nadpoloviční většiny hlasů (§ 75 úst. list.).

(6) Ustanovení § 48 úst. list. jest užíti přiměřeně.

§ 55.
Pořad hlasování.

(1) Po skončené rozpravě ustanoví předseda pořad hlasování, hledě k tomu, aby vyšel najevo pravý názor většiny.

(2) Aby se hlasování zjednodušilo, může předseda vyvolati usnesení o některé otázce zásadní.

§ 56.
Způsob hlasování.

(1) Hlasuje se pro návrh nebo proti návrhu bez udání důvodu.

(2) Zpravidla se hlasuje zdvižením ruky nebo povstáním. Je-li výsledek prostého hlasování podle názoru předsedy anebo padesáti poslanců pochybným, dá předseda, opakuje otázku, buď sečísti hlasy nebo hlasovati podle jmen. Oboje provede generální tajemník sněmovny nebo jeho náměstek se zapisovateli za dozoru předsedy.

(3) Hlasy jest sečísti i tehdy, nařídí-li to předseda, anebo žádá-li toho alespoň padesát poslanců před hlasováním.

(4) Vyjde-li při hlasování najevo, že není přítomna ani třetina poslanců, předseda přeruší nebo skončí schůzi.

§ 57.
Hlasování podle jmen.

(1) Podle jmen se hlasuje:

a) vrátil-li president republiky usnesený zákon s připomínkami (§ 48 úst. list.),

b) v případě § 75 úst. list.,

c) jinak jen z rozhodnutí předsedy.

(2) Hlasuje se podle jmen tak, že každý poslanec odevzdá sedě na svém místě tištěný hlasovací lístek obsahující jeho jméno a slovo „ano“ nebo „ne“. Výsledek prohlásí předseda, avšak podrobný výčet jmen budiž uveden jen ve zprávě těsnopisecké (§ 70).

Část IX.
Volby a návrhy na jmenování.

§ 58.
Způsob volby.

(1) Volby nebo návrhy na jmenování dějí se zpravidla hlasovacími lístky prostou většinou hlasů. Lístky sčítají zapisovatelé nebo skrutátoři (§ 4, odst. 4).

(2) Není-li námitek, může se voliti zdvižením ruky nebo povstáním, vyjma volbu předsedy sněmovny.

§ 59.
Užší volby.

(1) Nedosáhne-li se při prvé volbě prosté většiny hlasů, koná se volba užší, do níž se pojme z těch, kdo při prvé volbě obdrželi poměrně nejvíce hlasů, dvakráte tolik jmen, kolik jich má býti voleno.

(2) Při rovnosti hlasů v prvé neb užší volbě rozhodne předseda losem, kdo se má dostati do volby užší, nebo kdo je zvolen.

§ 60.
Volba výborů.

(1) Výbory se volí podle zásady poměrného zastoupení.

(2) Při této volbě odevzdají hlasovací lístky jen poslanci, kteří nejsou členy žádného klubu a klubovní předsedové (místopředsedové je zastupující) za všechny členy svého klubu, byť i tito přítomni nebyli. Sdružování klubů, jakož i poslanců mimo kluby je přípustno. Součet všech odevzdaných hlasů (kromě prázdných) dělí se počtem mandátů, které se mají obsaditi. Nejbližším celým číslem vyšším (číslem volebním) dělí se součet každé skupiny hlasovacích lístků v celém obsahu stejně znějících a přikáže se každé skupině tolik mandátů, kolikrát je volební číslo obsaženo v součtu, a to v pořadí, jak kandidáti na hlasovacích lístcích jsou uvedeni. Jsou-li na takových hlasovacích lístcích napsáni kandidáti v různém pořadí, rozhodují o jejich pořadí hlasovací lístky tvořící většinu dotčené skupiny. Mandáty zbylé přidělí se skupinám vykazujícím při dělení číslem volebním největší zbytky. Jsou-li zbytky dělení u více skupin sobě rovny, rozhodne los. Byl-li by takto někdo zvolen dvakráte, prohlásí, za kterou skupinu mandát chce podržeti, a skupině, ze které ubyl, přidělí se mandát další.

(3) Ubyl-li člen výboru, jmenuje zaň náhradníka předseda klubu (místopředseda jej zastupující), jehož byl členem; nebyl-li členem žádného klubu nebo nejmenuje-li předseda klubu (místopředseda jej zastupující) do lhůty předsedou sněmovny dané náhradníka, zvolí se náhradník podle §§ 58 a 59.

Část X.
Prohlášení vlády a návrh na vyslovení důvěry a vyslovení nedůvěry.

§ 61.
Samostatná prohlášení vlády.

Členu vlády je dáti slovo také k prohlášením, která nejsou v souvislosti s denním pořadem.

§ 62.
Rozprava o prohlášení vlády.

K písemnému návrhu kteréhokoliv poslance může se sněmovna bez rozpravy prostým hlasováním usnésti, že o prohlášení jest zahájiti rozpravu ihned anebo v některé schůzi příští. Tuto rozpravu zakončiti jest hlasováním, schvaluje-li či neschvaluje-li sněmovna toto prohlášení; sněmovna může se však usnésti, že hlasování odkládá.

§ 63.
Návrh na vyslovení důvěry a vyslovení nedůvěry.

(1) Vláda může podati návrh na vyslovení důvěry. O návrhu tom se jedná, aniž byl přikázán výboru (§ 77 úst. list.).

(2) Sněmovna může vládě vysloviti nedůvěru.

(3) Návrh na vyslovení nedůvěry musí býti podepsán nejméně sto poslanci a přikáže se výboru iniciativnímu, který o něm podá zprávu nejdéle do 8 dnů. Iniciativní výbor projednává přikázaný mu návrh na vyslovení nedůvěry vládě meritorně podle ustanovení pro jiné výbory platných a podává zprávu sněmovně (§ 76 úst. list.).

Část XI.
Dotazy a interpelace.

§ 64.
Druhy dotazů.

(1) Poslanci se mohou písemně dotazovati vlády nebo člena vlády po činech vlády a jejích orgánů a po zamýšlených opatřeních. Dotázaní jsou povinni na dotazy odpověděti, pokud tyto činy nebo opatření spadají do jejich kompetence.

(2) Právo dotazovati se vlády nebo člena vlády vykonávají poslanci:

a) stručnými dotazy,

b) písemnými dotazy,

c) naléhavými interpelacemi.

§ 65.
Stručné dotazy.

(1) V době zasedání vyhradí předsednictvo sněmovny zpravidla v první plné schůzi v měsíci přiměřenou dobu pro stručné dotazy poslanců, které byly předsednictvem sněmovny připuštěny pro ústní odpovědi.

(2) Stručný dotaz může býti podán každým poslancem.

(3) Stručný dotaz musí býti podán ve sněmovní kanceláři písemně v tolika vyhotoveních, aby mohl býti doručen též každému dotazovanému, a nesmí míti rozsah přesahující 200 slov.

(4) Připustilo-li předsednictvo sněmovny dotaz pro ústní odpověď, zašle jedno vyhotovení dotázanému a stanoví zároveň dobu schůze, ve které má býti podána odpověď.

(5) Dotázaný jest povinen dostaviti se do schůze nebo se dáti zastoupiti jiným členem vlády.

(6) Ve schůzi, určené pro ústní odpovědi na stručné dotazy poslanců, přečte tazatel svůj dotaz. Dotázaný je povinen odpověděti nebo odpověď odepříti s udáním důvodů. Odepře-li tázaný odpověď, může tazatel položiti jednu dodatečnou otázku, která však nesmí trvati déle než dvě minuty. Dotázanému jest volno odpověděti na tuto otázku ústně buď ihned nebo v příští schůzi, vyhrazené ústním odpovědím na stručné dotazy, nebo si vyhraditi odpověď písemnou, kterou jest pak povinen podati do 15 dnů. Dotázaný může též odepříti odpověď na dodatečnou otázku s udáním důvodů.

(7) K žádosti dotazovaného musí předseda prohlásiti schůzi, určenou pro odpověď na dotaz, za důvěrnou.

(8) Sněmovní kancelář vyvěsí ve sněmovně seznam stručných dotazů, jež byly předsednictvem sněmovny připuštěny pro ústní odpovědi, s pořadovým číslem, jménem tazatele i dotázaného a s krátkým údajem o předmětu dotazu, a to nejméně 48 hodin před schůzí, ve které mají býti zodpověděny. Tyto dotazy se tiskem nerozdávají. Poslanci a oprávnění parlamentní zástupci tisku

mohou nahlédnouti ve sněmovní kanceláři do jejich znění. Seznam vyvěšených stručných dotazů může býti zveřejněn.

(9) Uveřejniti v tisku obsah dotazů, které ještě nebyly předneseny ve sněmovně, odděliti dotazy od odpovědí již podaných, změniti obsah dotazů nebo odpovědí nebo připojovati k nim bezprostřední poznámky, je nepřípustné.

§ 66.
Dotazy nepřípustné.

Předsednictvo sněmovny nepřipustí k ústnímu zodpovědění dotazy, jež mohou ohroziti veřejný zájem, a to zejména:

a) dotazy, které obsahují projevy uvedené v § 8, odst. 1, písm. m);

b) dotazy, obsahující urážlivá tvrzení nebo osobní útoky;

c) dotazy, na které byla již dána vyčerpávající odpověď;

d) dotazy o věcech, které jsou již předmětem jiného jednání sněmovny nebo sněmovního výboru (komise);

e) dotazy, které se dotýkají abstraktních právních otázek nebo mají povahu hypothetickou;

f) dotazy o povaze nebo chování kterékoliv osoby, ledaže se dotaz vztahuje na skutečnosti při jejím úředním nebo veřejném působení.

§ 67.
Písemné dotazy.

Písemné dotazy, za které se považují i stručné dotazy, jež nebyly předsednictvem připuštěny pro ústní odpovědi a vyhovují podmínkám § 66, podávají se písemně sněmovní kanceláři a musí býti zodpovězeny písemně do jednoho měsíce, pokud se dotázaný nerozhodne odpověděti ústně. Dotaz a odpověď se tiskem nerozdávají. Sněmovní kancelář dodá dotaz i odpověď.

§ 68.
Naléhavé interpelace.

(1) Je-li dotaz mimo podpisy tazatelů uvedených v záhlaví opatřen ještě dalšími 30 podpisy poslanců a je-li označen výslovně jako naléhavá interpelace s uvedením důvodů, musí dotázaný odpověděti do 14 dnů buď písemně nebo v plenární schůzi ústně nebo stejným způsobem odpověď s udáním důvodů odepříti. Nejpozději v nejbližší schůzi po rozdání odpovědi tiskem nebo po uplynutí čtrnáctidenní lhůty bez odpovědi může tazatel navrhnouti, aby se rokovalo o předmětu interpelace. O návrhu tom usnáší se sněmovna prostým hlasováním a v usnesené rozpravě náleží slovo nejprve jednomu z tazatelů uvedených v záhlaví interpelace. Dotázaný musí se v rozpravě ujmouti slova, jestliže do zahájení rozpravy nebyla odpověď rozdána tiskem.

(2) Ustanovení § 62 platí obdobně.

(3) Tato ustanovení nevztahují se na naléhavé interpelace, které v době, kdy tento zákon nabyl účinnosti, jsou již předmětem sněmovního projednávání.

§ 69.
Dotazy k předsedům.

Každý poslanec může se dotázati předsedy sněmovny nebo předsedy výboru po jejich opatřeních; dotaz jest podati písemně kanceláři sněmovní a jest naň do 7 dnů ve sněmovně odpověděti, při čemž tázaný obsah dotazu sdělí. Dotaz se tiskem nerozdává.

Část XII.
Petice.

§ 70.
Jednání o peticích.

(1) Petice znějící sněmovně dodati jest sněmovní kanceláři. Nepředčítají se ve schůzi a nerozdávají tiskem.

(2) Podání neb petice nepodepsané se neprojednávají.

(3) O peticích rozhodne předsednictvo sněmovny podle zprávy sněmovní kanceláře.

Část XIII.
Zápisy.

§ 71.
Zápisy o jednání.

(1) O jednání ve schůzi sněmovny nebo výboru sepíše se zápis. Má se v něm zaznamenati, kolik členů bylo přítomno (§ 1), jaké návrhy byly podány při jednání (§§ 47 a 48), jaký byl postup rozpravy se jmény řečníků a jaký byl výsledek hlasování.

(2) Zápisy o schůzi sněmovny, ověřené předsedou, zapisovatelem a generálním tajemníkem sněmovny, mají býti po 48 hodin vyloženy v kanceláři k nahlédnutí. Nepodá-li žádný poslanec v této lhůtě písemných námitek, pokládá se zápis za správný. Nevyhoví-li předseda námitce, rozhodne o ní příští schůze sněmovny bez rozpravy prostým hlasováním.

§ 72.
Zprávy těsnopisecké.

(1) O každé schůzi sněmovny sepíše se a vytiskne zpráva těsnopisecká, podávající přesný obsah celého jednání.

(2) Zprávy ty buďtež v obyčejném písmě po schůzi vyloženy v sněmovní kanceláři.

(3) Každý řečník může prohlédnouti ve sněmovní kanceláři část zprávy obsahující jeho řeč a naznačiti, jaké omyly nebo nedostatky obsahuje; kdyby sněmovní kancelář nemohla přáním těmto vyhověti, vyžádá si rozhodnutí předsedova, který se dohodne s úřadujícími zapisovateli.

(4) Spisy rozdané tiskem jsou přílohami zpráv těsnopiseckých.

Část XIV.
Svoboda sněmovního jednání.

§ 73.
Zákaz rušiti jednání sněmovní.

(1) Do schůzí sněmovny a výborů kromě poslanců a osob úřadem svým k tomu povolaných nemá nikdo přístupu.

(2) Ústních žádostí ani deputací sněmovna nepřijímá.

(3) Deputace vyslané k poslancům do budovy sněmovní nemají přístupu, je-li v nich více než 10 osob.

(4) Ve dny, kdy zasedá sněmovna nebo některý sněmovní výbor, nejsou v obvodu jednoho kilometru od budovy, kde sněmovna (výbor) zasedá, dovoleny na místech sloužících veřejné dopravě ani schůze, ani jakékoli průvody.

Část XV.
Styk sněmovny navenek. Stálý výbor Národního shromáždění.

§ 74.
Dodání přijatých osnov presidentu republiky.

Přijaté osnovy dodá předseda sněmovny prostřednictvím vlády presidentu republiky.

§ 75.
Usnesení podle § 48 ústavní listiny.

Usnesení, že sněmovna setrvává na zákonu presidentem republiky vráceném podle § 48 úst. list., může se státi jen po poradě výborové.

§ 76.
Stálý výbor podle čl. 7, odst. 2 úst. zák. č. 65/1946 Sb.

(1) Usnesením sněmovny může Stálému výboru Národního shromáždění býti uloženo, aby o naléhavé osnově vládní podal sněmovně zprávu (§ 33).

(2) Zpráva Stálého výboru může bez další porady výborů sněmovních býti podkladem jednání plné schůze sněmovny.

(3) Usnesení podle odstavce 1 činí sněmovna k návrhu vlády nebo předsednictva sněmovny bez porady výborové po rozpravě; může však návrh k tomu směřující odkázati i svému výboru.

(4) Zákona ze dne 15. dubna 1920, č. 327 Sb., o jednacím řádu Stálého výboru podle § 54 ústavní listiny, jest užíti přiměřeně.

Dr. Beneš v. r.

Široký v. r.

Nosek v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.